

O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI
OLIV VA O'RTA MAXSUS TA'LIM VAZIRLIGI
TOSHKENT DAVLAT PEDAGOGIKA UNIVERSITETI

Ro'yhatga olindi: BD-5111800-2.11

2018 - yil 25 "08"

BOLALARNING MUSIQIY TA'LIMI
FAN DASTURI

Bilim sohasi:	100 000 -	Gumanitar
Ta'lim sohasi:	110000 -	Pedagogika
Ta'lim yo'nalishi:	5111800 -	Maktabgacha ta'lim

Toshkent-2018

Fan dasturi Oliy va o'rta maxsus, kasb-hunar ta'limi yo'nalishlari bo'yicha O'quv-uslubiy birlashmalar faoliyatini Muvofiqlashtiruvchi Kengashning 2018-yil "28" 08 dagi 4 -sonli bayonnomasi bilan ma'qullangan.

O'zbekiston Respublikasi Oliy va o'rta maxsus ta'lim vazirligining 2018-yil "25" 08 dagi 799-sonli buyrug'i bilan ma'qullangan fan dasturlarini tayanch oliy ta'lim muassasasi tomonidan tasdiqlashga rozilik berilgan.

Fan dasturi Nizomiy nomidagi Toshkent davlat pedagogika universitetida ishlab chiqildi.

Tuzuvchi:

Xasanova SH.T

–Maktabgacha ta'lim metodikasi kafedrasida katta o'qituvchisi

Taqrizchilar:

Sh.Shodmonova

Nizomiy nomidagi TDPU Pedagogik kadrlar malakasini oshirish kurs rahbari, p.f.n

M.X.Tadjieva

Pedagogika kolledji direktori, p.f.n., dotsent

Fan dasturi Nizomiy nomidagi Toshkent davlat pedagogika universiteti O'quv-uslubiy Kengashida ko'rib chiqilgan va tavsiya qilingan (2018-yil "28" 06 dagi 11-sonli bayonnomasi).

I. O'quv fanining dolzarbligi va oliy kasbiy ta'limdagi o'rni

Maktabgacha yoshdagi bolalar tarbiyasida musiqiy tarbiya alohida ahamiyat kasb etib, muntazam ravishda olib boriladigan tarbiya jarayonining bir qismini tashkil etadi. Musiqa, ayniqsa, milliy musiqa, bola tarbiyasiga benihoya katta ta'sir ko'rsatib, ularda yuqori darajadagi badiiy, estetik zavq va didni shakllantiradi, go'zallikni musiqa orqali idrok etishda yetakchi ro'l o'ynaydi.

Maktabgacha ta'lim muassasalarida bolalarga musiqiy tarbiya berishda musiqa tinglash; vokal ijrochilik; milliy musiqa asboblari bilan tanishtirish; bastakor hayoti va ijodi bilan tanishtirish; musiqa turlari bilan tanishtirish; ritmik harakat va raqs asoslari bilan tanishtirish; bolalarda ijobiy qobiliyatlarni aniqlash va rivojlantirish; musiqa vositalari orqali bolalar tarbiyasini tobora shakllantirish kabi vazifalarni amalga oshiriladi.

Maktabgacha ta'lim muassasalarida olib boriladigan musiqiy tarbiyani to'g'ri tashkil etish va o'tkazish metodikasi bilan bo'lajak tarbiyachilar "Maktabgacha ta'limda musiqiy tarbiya metodikasi" fanini o'rganish orqali egallab boradilar.

Dasturda maktabgacha ta'limda musiqiy tarbiya metodikasi fanining nazariy jixatlari asoslab berilgan. Maktabgacha ta'limda musiqiy tarbiya metodikasi o'quv fanini o'zlashtirish uchun zarur bo'lgan birlamchi ma'lumotlar yoritilgan.

II. O'quv fanining maqsadi va vazifasi

Fanning maqsadi: Bakalavrlarni maktabgacha yoshdagi bolalarga musiqiy tarbiya metodikasi, musiqiy tarbiya turlari, musiqiy mashg'ulotlarini tashkil etish va o'tkazish metodikasi bilan tanishtirish.

Fanning vazifalari:

-maktabgacha yoshdagi bolalarda musiqaga mehr-muhabbat va qiziqish uygotish, boshlang'ich musiqali didni tarbiyalash.

-maktabgacha yoshdagi bolalarda musiqani idrok etishga, uning tinglash qobiliyati, estetik didi, umumiy madaniyatni rivojlantirish.

-maktabgacha yoshdagi bolalarda musiqali qobiliyatni o'stirish, musiqali didni shakllantirish, badiiy ijodkorlik iqtidorini rivojlantirish.

-musiqa asarlarini idrok etishni tarbiyalash.

-musiqa tinglashga, kuylashga, musiqa asboblari chalishga, musiqali ritmik harakatlarga o'rgatish metod va usullari.

-musiqaviy qobiliyat: musiqaga emotsional munosabat, musiqani tinglay bilish, ritmni his etish malakalarini shakllantirish.

-bolalarda musiqa hamda ashula aytish, ritmika, bolalar musiqa asboblari chalish sohasida eng oddiy ijrochilik malakalarini shakllantirish.

-umumiy musiqa qobiliyati, individual qobiliyatlar, ashulachilik ovozi va harakatlarning ifodaliligini o'stirish.

Maktabgacha ta'limda musiqiy tarbiya metodikasi o'quv fanini o'zlashtirish jarayonida amalga oshiriladigan masalalar doirasida

Bakalavr:

- maktabgacha yoshdagi bolalarda musiqaga mehr-muhabbat va qiziqish

uygotish, boshlang'ich musiqali didni tarbiyalash;

- maktabgacha yoshdagi bolalarda musiqani idrok etishga, uning tinglash

gobilyati, estetik didi, umumiy madaniyatni rivojlantirish;

- maktabgacha yoshdagi bolalarda musiqali gobilyatni o'stirish, musiqali didni

shakllantirish, badiiy ijodkorlik iqtidorini rivojlantirish.

- musiqaga asarlarini idrok etishni tarbiyalash;

- maktabgacha yoshdagi bolalar musiqiy tarbiyaning turlari, musiqiy tarbiyaga

o'rgatish metod va usullarini;

- musiqaga mashg'ulotlarini tashkil qilishni va o'tkazish haqida *bilimga ega*

bo'lishi kerak;

- musiqaga asboblarini chalishga, musiqaga kuylashga, musiqali ritmik

harakatlarga o'rgatish metod va usullari;

- musiqaviy gobilyat: musiqaga emosional munosabat, musiqani tinglay

bilish, ritmi his etish malakalarini shakllantirish maktabgacha yoshdagi bolalar

- mashg'ulotdan tashqari vaqtlarda musiqiy soatlarni tashkil qilish;

- maktabgacha yoshdagi bolalarda musiqiy gobilyatni shakllanganlikni

aniqlashni bilish, *ko'nikma hosil qilish;*

- bolalarda musiqaga hamda ashula aytish, ritmika, bolalar musiqaga asboblarini

chalish sohasida eng oddiy ijrochilik malakalarini shakllantirish;

- umumiy musiqaga gobilyati, individual gobilyatlar, ashulachilik ovozi va

harakatlarning ifodaliligini o'stirish maktabgacha ta'lim muassasalarida musiqaga

mashg'ulotlarini o'tkazish va taxlil qilish *malakaga ega bo'lishi* lozim.

III. Asosiy nazariy qism (ma'ruza mashg'ulotlari)

I-Modul. Maktabgacha ta'lim muassasasida musiqaviy tarbiyaning maqsad va vazifalari.

I-mavzu. Maktabgacha ta'lim muassasasida musiqaviy tarbiyaning

maqsad va vazifalari.

Bolalarning musiqaviy gobilyatini rivojlantirish. Bolalarni ashula aytish,

musiqaga tinlash va musiqaviy-ritmik xarakatlarni o'rgatish. Bolada badiiy-ijodiy

gobilyatlarni rivojlantirish.

2-mavzu. Maktabgacha yoshdagi bolalarga estetik tarbiya berishda

musiqaning o'rni.

Musiqaga tinglash xamda idrok etishda bolalar namoyon qilgan ko'nikma,

malaka va bilimlar. Musiqaviy badiiy didning darajasi.

2-Modul. Maktabgacha yoshdagi bolalarning musiqaviy faolligi mazmun.

3-mavzu. Maktabgacha yoshdagi bolalarning musiqaviy faoliyati mazmuni.

Musiqqa tinglash. Musiqqa savodi. Bolalar ijodi.

3-Modul. Maktabgacha tarbiya yoshidagi bolalarga musiqaviy tarbiya berish metodlari.

4-mavzu. Maktabgacha tarbiya yoshidagi bolalarga musiqaviy tarbiya berish metodlari.

Ko'rgazmalilik metodi. So'zlab berish metodi. Amaliy faoliyat metodi.

5-mavzu. Musiqqa faoliyatlarining turlari.

Musiqqa tinglash. Qo'shiq aytish, musiqiy-ritmik xarakterlar, bolalar musiqasi asbobida chalish.

6-mavzu. Maktabgacha ta'lim muassasalarida musiqqa asboblarda ijroga o'rgatish.

Musiqqa mashg'ulotlarida bolalarga musiqqa asboblarni chalishni o'rgatish usullari.

Musiqqa asboblarda yakka va jamoa bo'lib ijro etish malakalari.

4-Modul. Maktabgacha ta'lim muassasalarida musiqqa mashg'ulotlari.

7-mavzu. Maktabgacha ta'lim muassasalarida musiqqa mashg'ulotlari.

Musiqqa mashg'ulotlarini tashkil qilish, rejalashtirish va hisobga olish.

8-mavzu. Xarakter – musiqaviy tarbiya vositasi sifatida.

Musiqaviy-ritmik xarakterlar. Ertalabki gimnastikani musiqqa ostida o'tish.

5-Modul. Maktabgacha ta'lim muassasasida bolalarni mustaqil musiqiy faoliyati

9-mavzu. Maktabgacha ta'lim muassasasida musiqaviy didaktik o'yinlar.

Maktabgacha yoshdagi bolalarni ta'lim tarbiyasida musiqaviy didaktik o'yinlarning ahamiyati. MTMning turli yosh guruxlarida musiqaviy didaktik o'yinlarni o'tkazish.

10-mavzu. Bolalarni mustaqil musiqiy faoliyati

Bolalarni mustaqil musiqiy faoliyati mazmuni va ahamiyati. Mustaqil faoliyatining rahbarligi.

11-mavzu. Musiqqa bolalar kundalik hayotida.

Bolalar hayotida musiqani o'rni va roli. O'yin-kulgu kechalari. Musiqa va jismoniy tarbiya. Musiqa bayram ertaliklari.

IV. Amaliy mashg'ulotlar bo'yicha ko'rsatma va tavsiyalar

Amaliy mashg'ulotlar uchun quyidagi mavzular tavsiya etiladi:

- 1-mavzu. Maktabgacha ta'lim muassasasida musiqaviy tarbiyaning maqsad va vazifalari.
- 2-mavzu. Bolalarning musiqaviy qobiliyatini rivojlantirish.
- 3-mavzu. Bolalarni ashula aytish, musiqa tinlash va musiqaviy-ritmik xarakatlarni o'rgatish.
- 4-mavzu. Bolada badiiy-ijodiy qobiliyatlarni rivojlantirish.
- 5-mavzu. Maktabgacha yoshdagi bolalarga estetik tarbiya berishda musiqaning o'rni.
- 6-mavzu. Musiqa tinglash xamda idrok etishda bolalar namoyon qilgan ko'nikma, malaka va bilimlar.
- 7-mavzu. Maktabgacha yoshdagi bolalarning musiqaviy faoliyati mazmuni.
- 8-mavzu. Maktabgacha tarbiya yoshidagi bolalarga musiqaviy tarbiya berish metodlari.
- 9-mavzu. Musiqa faoliyatlarining turlari.
- 10-mavzu. Musiqa tinglash.
- 11-mavzu. Qo'shiq aytish, musiqiy-ritmik xarakterlar, bolalar musiqasi asbobida chalish.
- 12-mavzu. Maktabgacha ta'lim muassasalarida musiqa asboblarida ijroga o'rgatish.
- 13-mavzu. Musiqa mashg'ulotlarida bolalarga musiqa asboblarini chalishni o'rgatish usullari. Musiqa asboblarida yakka va jamoa bo'lib ijro etish malakalari.
- 14-mavzu. Maktabgacha ta'lim muassasalarida musiqa mashg'ulotlari.
- 15-mavzu. Xarakter – musiqaviy tarbiya vositasi sifatida.
- 16-mavzu. Ertalabki gimnastikani musiqa ostida o'tish.
- 17-mavzu. Maktabgacha ta'lim muassasasida musiqaviy didaktik o'yinlar.
- 18-mavzu. Bolalarni mustaqil musiqiy faoliyati mazmuni va ahamiyati.
- 19-mavzu. Mustaqil faoliyatining rahbarligi.
- 20-mavzu. Musiqa bolalar kundalik hayoti.
- 21-mavzu. Bolalar hayotida musiqani o'rni va roli.
- 22-mavzu. O'yin-kulgu kechalari.
- 23-mavzu. Musiqa va jismoniy tarbiya.
- 24-mavzu. Musiqa bayram ertaliklari.
- 25-mavzu. Ko'rgazmalilik metodi.
- 26-mavzu. Amaliy faoliyat metodi.

V. Mustaqil ta'lim va mustaqil ishlar

Mustaqil ta'lim uchun tavsiya etiladigan mavzular:

- 1-mavzu. Maktabgacha ta'lim muassasasida musiqaviy tarbiyaning maqsad va

vazifalari.

2-mavzu. Bolalarning musiqaviy qobiliyatini rivojlantirish.

3-mavzu. Bolalarni ashula aytish, musiqa tinlash va musiqaviy-ritmik xarakatlarni o'rgatish.

4-mavzu. Bolada badiiy-ijodiy qobiliyatlarni rivojlantirish.

5-mavzu. Maktabgacha yoshdagi bolalarga estetik tarbiya berishda musiqa o'rnini.

6-mavzu. Musiqa tinglash xamda idrok etishda bolalar namoyon qilgan ko'nikma, malaka va bilimlar.

7-mavzu. Maktabgacha yoshdagi bolalarning musiqaviy faoliyati mazmuni.

8-mavzu. Maktabgacha tarbiya yoshidagi bolalarga musiqaviy tarbiya berish metodlari.

9-mavzu. Musiqa faoliyatlarining turlari.

10-mavzu. Musiqa tinglash.

11-mavzu. Qo'shiq aytish, musiqiy-ritmik xarakatlar, bolalar musiqasi asbobida chalish.

12-mavzu. Maktabgacha ta'lim muassasalarida musiqa asboblarida ijroga o'rgatish.

13-mavzu. Musiqa mashg'ulotlarida bolalarga musiqa asboblarini chalishni o'rgatish usullari. Musiqa asboblarida yakka va jamoa bo'lib ijro etish malakalari.

14-mavzu. Maktabgacha ta'lim muassasalarida musiqa mashg'ulotlari.

15-mavzu. Xarakat – musiqaviy tarbiya vositasi sifatida.

16-mavzu. Ertalabki gimnastikani musiqa ostida o'tish.

17-mavzu. Maktabgacha ta'lim muassasasida musiqaviy didaktik o'yinlar.

18-mavzu. Bolalarni mustaqil musiqiy faoliyati mazmuni va ahamiyati.

19-mavzu. Mustaqil faoliyatining rahbarligi.

20-mavzu. Musiqa bolalar kundalik hayoti.

21-mavzu. Bolalar hayotida musiqani o'rnini va roli.

22-mavzu. O'yin-kulgu kechalari.

23-mavzu. Musiqa va jismoniy tarbiya.

24-mavzu. Musiqa bayram ertaliklari.

VI. Asosiy va qo'shimcha o'quv adabiyotlar hamda axborot manbaalari

Asosiy adabiyotlar

1. Yusupova P. Maktabgacha tarbiya pedagogikasi. T.: O'qituvchi, 1993.

2. Xasanboeva O.U. va boshq. Maktabgacha ta'lim pedagogikasi. T.: Ilm ziyo, 2006.

3. Sodiqova Sh.A. Maktabgacha pedagogika. T.: Tafakkur bo'stoni, 2013

4. N. Kayumova. Maktabgacha pedagogika. T.: TDPU, 2013.

5. Xasanboeva O.U. va boshq. Maktabgacha ta'lim pedagogikasi. T.: Ilm ziyo, 2006.

6. Nafisa Yusupova. Musiqa savodi metodikasi va ritmika. T.: Musiqa, 2010.

7. Bolajon dasturi T 2010 y

Qo'shimcha adabiyotlar:

8. Mirziyoyev SH.M. Buyuk kelajagimizni mard va olijanob xalqimiz bilan birga quramiz. - Toshkent, O'zbekiston, 2017. - 488 b.
9. Mirziyoyev SH.M. Erkin va farovon, demokratik O'zbekiston davlatini birgalikda barpo etamiz. - Toshkent, O'zbekiston, 2016. - 56 b.
10. Mirziyoyev SH.M. Qonun ustuvorligi va inson manfaatlarini ta'minlash-yurt taraqqiyoti va xalq faravonligining garovi. - Toshkent, O'zbekiston, 2017. - 48 b.
11. Mirziyoyev SH.M. Tanqidiy taxlil, qat'iy tartib intizom va shaxsiy javobgarlik- har bir rahbar faoliyatining kundalik qoidasi bo'lishi kerak. - Toshkent, O'zbekiston, 2017. - 104 b.
12. 2017-2021 yillarda O'zbekiston Respublikasini rivojlantirishning beshta ustuvor yo'nalishi bo'yicha Harakatlar strategiyasi. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2017 yil 7 fevraldagi PF-4947 sonli Farmoni.

Internet saytlari

13. www.tdpu.uz
14. www.pedagog.uz
15. www.Ziyonet.uz
16. tdpu-INTRANET.Ped